

Εγιναν τέφρα ελατόδασος και πευκόδασος

Παρελθόν 42.000 στρέμματα εκλεκτής κλωρίδας

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Θλίψη, οργή, προβληματισμό αλλά και ώθηση για δράση όλων προκαλούν τα πρώτα στοιχεία για την έκταση της καταστροφής στην Πάρνηθα που παρουσιάζει η «Κ». Η πυρκαγιά κατέκαψε το 75% της έκτασης του μοναδικού ελατοδάσους, καθώς και 20.400 στρέμματα πευκοδάσους και θάμνων. Το δασαρχείο Πάρνηθας υπολογίζει ότι μετατράπηκε σε στάχτη σχεδόν ο μισός πυρήνας του εθνικού δρυμού, δηλαδή τα 15.510 από τα 38.000 στρέμματα της έκτασής του. Η ανεύρεση ελάχιστων, ως τώρα, νεκρών ελαφιών δίνει ελπίδες ότι τα σπάνια θηλαστικά κατάφεραν να απομακρυνθούν έγκαιρα - ωστόσο ο πυρήνας του δρυμού δεν έχει ακόμα «ερευνηθεί» επαρκώς.

Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία του δασαρχείου Πάρνηθας και τις πρώτες αεροφωτογραφίες της καταστροφής, τη μεγαλύτερη ζημιά υπέστη το δάσος της Κεφαλληνιακής Ελάτης (*Abies Cephalonica*), όπου κάηκαν τα 21.800 από τα 29.500 στρέμματα. Επίσης κάηκαν 20.400 στρέμματα Χαλεπίου Πεύκνης (*Pinus Halepensis*) και θάμνων αειφύλλων πλατύφυλλων, ενώ διασώθηκαν 12.500 στρέμματα. Συνολικά η πυρκαγιά υπολογίζεται ότι κατέκαψε 42.200 στρέμματα (τα 15.510 από τα οποία στον πυρήνα του δρυμού), ωστόσο λεπτομερέστερη εκτίμηση της καταστροφής θα υπάρξει μέσα στις επόμενες ημέρες.

Βάσιμες ελπίδες

Όσον αφορά την πανίδα της Πάρνηθας, μέχρι στιγμής έχουν βρεθεί μόνο 4-5 νεκρά ελάφια και κάποια μικρότερα ζώα (σκύλοι, αλεπούδες, σκαντζόχοιροι, πτηνά κ.ά.), γεννώντας βάσιμες ελπίδες ότι ο κύριος πληθυσμός του κόκκινου ελαφιού (που έφθανε πριν από τη φωτιά τα 400-500 ζώα), αλλά και των υπόλοιπων ειδών του δάσους απομακρύνθηκαν έγκαιρα. «Κάποια ελάφια βρέθηκαν σε μικρές "νησίδες" δάσους που δεν κάηκαν και γλιτώσαν, όμως τρόμαξαν από την πυρκαγιά

και "εγκλωβίστηκαν", δεν αποφάσιζαν να αναζητήσουν αλλού καταφύγιο», λέει στην «Κ» ο επικεφαλής του φορέα διαχείρισης του δρυμού της Πάρνηθας και δασολόγος ως προς την ειδικότητα, κ. Δημ. Σπαθής.

«Ορισμένα από τα ελάφια αυτά τα είδαν οι πυροσβέστες, ορισμένα τα οδήγησαν οι φύλακες του δρυμού έξω από τις "νησίδες" και μέσα από τα καμένα σε ασφαλείς περιοχές». Για τη σίτιση των ζώων, άνθρωποι του δασαρχείου Πάρνηθας αφήνουν τις τελευταίες ημέρες τριφύλλι και κολαμπόκι κοντά σε πηγές, στις οποίες τα ζώα αναζητούν νερό.

Ξύλινα φράγματα

Σύμφωνα με τους υπεύθυνους του δρυμού, η επόμενη ημέρα θα πρέπει να βρει τους επιστήμονες να μελετούν μέτρα για την αντιπλημμυρική προστασία του βου-

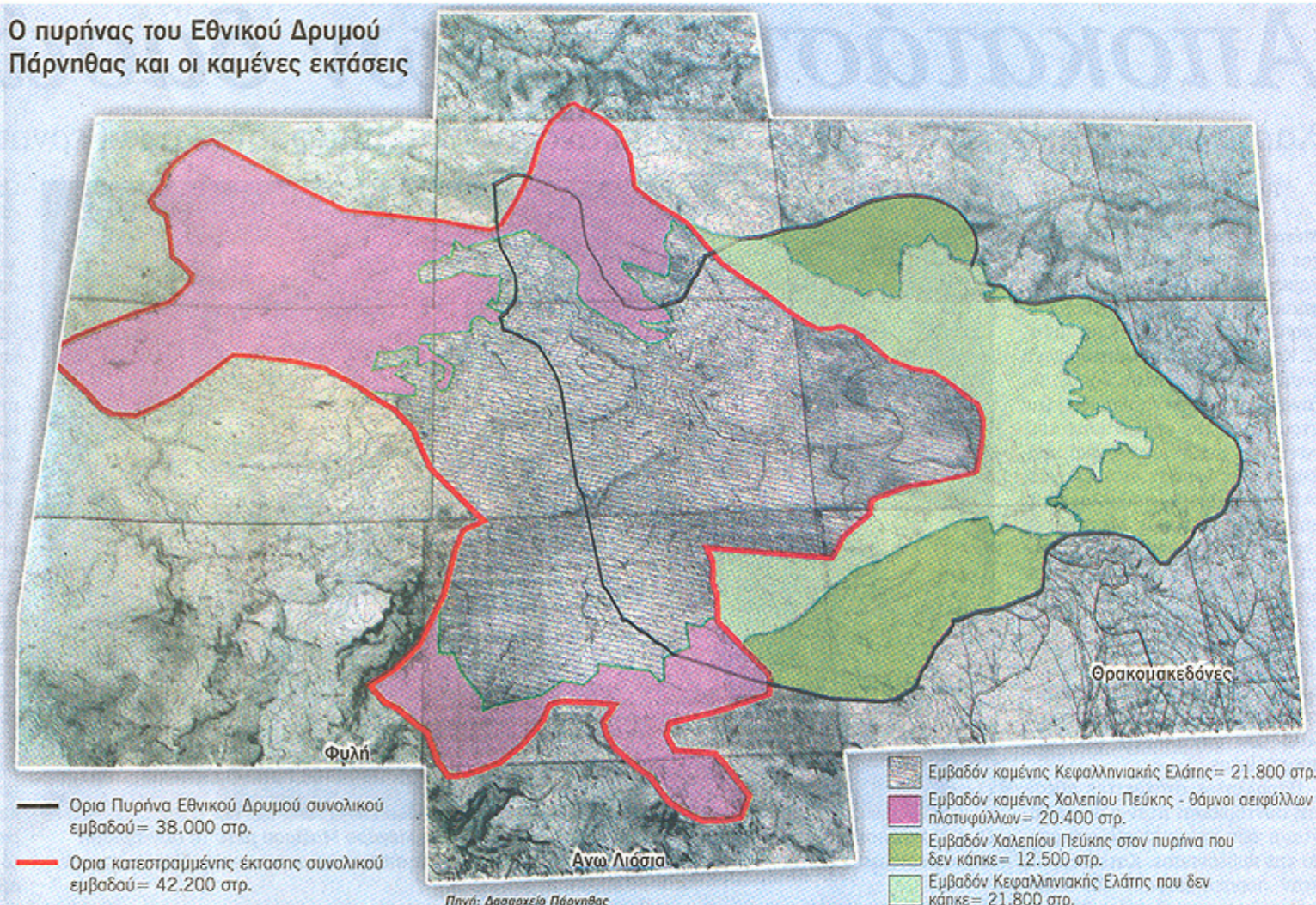
νού, αλλά και για την αναδάσωση των καμένων περιοχών. «Στις εκτάσεις που θεωρείται πιθανό να διαβρωθούν θα πρέπει να τοποθετηθούν κλαδοπλέγματα ή κορμοδέματα. Παράλληλα κατά μήκος των ρεμάτων να γίνουν μικρά ξύλινα φράγματα, για να ανακόπουν την ταχεία κάθοδο του νερού και να συγκρατούν τα φερτά», εξηγεί ο κ. Σπαθής. «Όλα αυτά βέβαια πρέπει να γίνουν αντικείμενο ειδικής μελέτης, δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο "μοντέλο" που πρέπει να ακολουθήσουμε».

Παράλληλα, πρέπει να υπάρξει πρόνοια ώστε το διάστημα Νοεμβρίου - Φεβρουαρίου να ξεκινήσουν προγράμματα αναδάσωσης.

«Πρέπει να γίνει άμεσα μελέτη για την αναδάσωση των καμένων εκτάσεων», λέει ο κ. Σπαθής. «Η ιδιαιτερότητα της Πάρνηθας έγκειται στο ελατόδασος: μεγάλο μέρος της ελάτης που κάηκε βρίσκεται σε τμήματα του βουνού που "κοιτούν" προς τα νότια ή τα ανατολικά.

Η φύτευση σε αυτές τις περιοχές θα είναι δύσκολη. Η ελάτη μπορεί να φυτευθεί ακόμα και σε γυμνά εδάφη, αρκεί να "βλέπει" προς τον βορρά».

Ο πυρήνας του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας και οι καμένες εκτάσεις

Ενταξη κτημάτων Τατοΐου στον πυρήνα δρυμού

Τον υπερδιπλασιασμό της έκτασης του πυρήνα του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας, ώστε να περιλαμβάνει και τα κτήματα Τατοΐου, θα προβλέπει το σχέδιο προεδρικού διατάγματος που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ. Παράλληλα, το υπουργείο σκοπεύει να δρομολογήσει τη στελέχωση του φορέα διαχείρισης του δρυμού, που έχει σήμερα μόλις το 1/3 του προβλεπόμενου προσωπικού. Από την πλευρά του ο φορέας πρόκειται να εκπονήσει άμεσα ειδική περιβαλλοντική μελέτη και να προτείνει τον περιορισμό της κίνησης στα περίπου 8.000 στρέμματα του δάσους της ελάτης που απέμειναν, προκειμένου να τα προστατεύσει.

Το Π.Δ. για τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας θα περιλαμβάνει διάταξη για την επέκταση του πυρήνα του δρυμού από τα 38.000 στα 110.000 στρέμματα, ώστε να περιλαμβάνει πλέον και τα κτήματα Τατοΐου. Στόχος της επέκτασης των ορίων του πυρήνα είναι να εφαρμοστούν αυστηροί περιορισμοί σε μεγαλύτερη έκταση, για να προστατευθούν εκτάσεις που δεν κάη-

καν. Το διάταγμα δεν θα περιλαμβάνει την πολεοδόμηση έκτασης 500 στρεμμάτων στα Κιούρκα και την επέκταση 4.000 τ.μ. των κτιριακών εγκαταστάσεων της Μονής Κλειστών μέσα στο δάσος, χρήσεις που απορρίφθηκαν από το Συμβού-

λιο της Επικρατείας. Το «διορθωμένο» προεδρικό διάταγμα πρόκειται να επαναπροωθηθεί σύντομα στο ΣτΕ. Παράλληλα, το ΥΠΕΧΩΔΕ πρόκειται να δρομολογήσει το επόμενο διάστημα και τη στελέχωση του φορέα διαχείρισης του δρυμού.

Ο φορέας έχει σήμερα 13 εποχικούς υπαλλήλους, ενώ προβλέπεται ότι πρέπει να έχει 30 μόνιμες θέσεις.

Από την πλευρά του ο φορέας πρόκειται να εκπονήσει ειδική περιβαλλοντική μελέτη για τον δρυμό, στη θέση του παλαιού διαχειριστικού σχεδίου που τέθηκε σε ισχύ το 1997 και έληξε προ μηνών. Ταυτόχρονα ο φορέας σκέπτεται να περιορίσει την πρόσβαση στο διασωθέν τμήμα του δάσους της ελάτης με κλειστές μπάρες στους δασικούς δρόμους και κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Ρεκόρ: 350 εστίες εντός 48 ωρών

Στον αριθμό «ρεκόρ» περιστατικών δασικής πυρκαγιάς, τις ακραίες καιρικές συνθήκες και ενδεκόμενο οργανωμένο σχέδιο εμμηρστών αποδίδει η Πυροσβεστική τις καταστροφικές πυρκαγιές των τελευταίων ημερών σε κθεσινή ανακοίνωση, με στόχο να στηρίξει τον ισχυρισμό του υπουργού Δημόσιας Τάξης κ. Βύρωνα Πολύδωρα περί «αετικής επιτυχίας» στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Επισημαίνεται συγκεκριμένα ότι το διάστημα 27 - 28 Ιουνίου εκδηλώθηκαν 350 εστίες, εκ των οποίων οι 150 στο διάστημα μεταξύ 3 - 5 μ.μ.

Από το σύνολο των περιστατικών, τα 200 αντιμετωπίστηκαν εντός 2 ωρών, τα 100 ε-

ντός 5 ωρών, ενώ τα υπόλοιπα σε χρονικό διάστημα από 20 έως 36 ώρες. Επίσης, σημειώνεται ότι όλα τα εναέρια μέσα τελούσαν σε 12ωρη επιχειρησιακή λειτουργία και ότι κανένα δεν καθηλώθηκε στο έδαφος λόγω μηχανικής βλάβης.

Στην σχετική ανακοίνωση επισημαίνεται ακόμα ότι:

- α) Εντοπίστηκαν τρεις εμμηρστικοί μηχανισμοί σε Ν. Μάρκη, Στυλίδα και Βουτζά.
- β) Η διαδικασία πρόσληψης πυροσβεστών για την κάλυψη των 4.000 κενών οργανικών θέσεων έχει από καιρό δρομολογηθεί.
- γ) Ανανεώθηκε η θητεία των 5.500 εποχικών δασοπυροσβεστών.